

XXI tarptautinė mokslinė konferencija

Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė XVIII amžiuje

Vilnius – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sostinė

Skiriama 700-osioms Vilniaus metinėms

2022 m. gruodžio 1–2 d.

Nacionalinis muziejus
Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės
valdovų rūmai

Katedros a. 4, Vilnius

Organizatoriai

LITUANUS HISTORICA
INSTITUTUS

Partneris

Lenkijos Respublikos
ambasada
Vilniuje

XXI międzynarodowa konferencja naukowa

Wielkie Księstwo Litewskie w XVIII wieku
Wilno – stolica Wielkiego Księstwa Litewskiego
Poświęcona 700-leciu Wilna

1–2 grudnia 2022 r.

**Muzeum Narodowe – Pałac Wielkich Książąt
Litewskich**

Katedros a. 4, Wilno

Organizatorzy

Partner

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Wilnie

PROGRAMA / PROGRAM

2022 m. gruodžio 1 d., ketvirtadienis / 1 grudnia 2022, czwartek

9.00–9.30 Registracija / Rejestracja

9.30–9.40 Konferencijos atidarymas / Otwarcie konferencji

9.40–13.30 I posėdis / I sesja

Vilnius – politinio gyvenimo centras / Wilno – centrum życia politycznego

Moderuoja / moderator dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė

9.40–10.00

Dr. **Mindaugas ŠAPOKA** (Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy)

Vilnius po karo ir maro 1710–1717 m.

Wilno po wojnie i zarazie morowej w latach 1710–1717

10.00–10.20

Prof. dr hab. **Bernadetta MANYŚ** (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu / Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetas)

Diariusz Michała Kazimierza Radziwiłła „Rybeńki“ jako źródło do badania dziejów Wilna

Mykolo Kazimiero Radvilos „Žuvelės“ dienoraštis – Vilniaus tyrimų šaltinis

10.20–10.40

Dr hab. **Andrei MACUK** (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN / Lenkijos mokslų akademijos Istorijos institutas)

Działalność koadiutora wileńskiego Józefa Stanisława Sapiehy na sejmikach w Wilnie w czasach panowania Augusta III

Vilniaus koadjutoriaus Juozapo Stanislovo Sapiegos veikla Vilniuje vykusiuose seimeliuose Augusto III valdymo laikotarpiu

10.40–11.00

Dr. **Domininkas BURBA** (Vytauto Didžiojo universitetas / Uniwersytet Witolda Wielkiego)

Aristokrato interesai sostinėje: paskutinio Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didžiojo maršalo Liudviko Skumino Tiškevičiaus politinė ir ūkinė veikla Vilniuje

Interesy arystokraty w stolicy: działalność polityczna i gospodarcza ostatniego marszałka wielkiego litewskiego Ludwika Skumina Tyszkiewicza w Wilnie

11.00–11.30 Kavos pertrauka / Przerwa na kawę

11.30–11.50

Prof. dr hab. **Tomasz CIESIELSKI** (Uniwersytet Opolski / Opolės universitetas)

Załogi wojskowe w Wilnie w latach 1717–1776

Karinės igulos Vilnius 1717–1776

11.50–12.10

Dr **Dariusz WOŹNICKI** (Uniwersytet Opolski / Opolės universitetas)

Arsenał wileński w drugiej i trzeciej dekadzie XVIII w. Casus generała artylerii litewskiej Bogusława Ernesta Denhoffa

Vilniaus arsenalas antrajame ir trečiajame XVIII a. dešimtmetyje.

Lietuvos artilerijos generolo Boguslavo Ernesto Denhofo atvejis

12.10–12.30

Dr **Mariusz MACHYNIA** (Polska Akademia Umiejętności /

Lenkijos mokslų ir menų akademija)

Garnizon wileński w epoce stanisławowskiej

Vilniaus garnizonas Stanislovo Augusto epochoje

12.30–13.00 Diskusija / Dyskusja

13.00–14.30 Pietų pertrauka / Przerwa obiadowa

14.30–17.50 II posėdis / II sesja

Miestas ir miestiečiai / Miasto i mieszczanie

Moderuoja / moderator dr. Adam Stankevič

14.30–14.50

Dr. **Mindaugas KLOVAS** (Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy)

Vilniaus miestas XVIII a.: prasiskolinimo link

Skarb miasta Wilna w XVIII w.: w kierunku zadłużenia

14.50–15.10

Dr. **Jolita SARCEVIČIENĖ** (Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy)
Galva cukraus, svaras pipirų ir muskato riešutai: prieskoniai Vilniaus krautuvėse XVIII a. I pusėje

Głowa cukru, funt pieprzu i gałka muszkatolowa: przyprawy w kramach wileńskich w I połowie XVIII w.

15.10–15.30

Dr. **Martynas JAKULIS** (Vilniaus universitetas / Uniwersytet Wileński)
Jankelis tampa Aleksandru: žydų konvertitų antroponimai XVIII amžiaus Vilniuje
Jankiel staje się Aleksandrem: antroponimy żydowskich konwertytów w XVIII-wiecznym Wilnie

15.30–15.50 **Kavos pertrauka / Przerwa na kawę**

15.50–16.10

Dokt. **Rūta MIŠKINYTĖ** (Vilniaus universitetas / Uniwersytet Wileński)
Vilniaus miesto visuomenės požiūris į elgetas ir elgetavimą XVIII a.
Stosunek społeczności miasta Wilna do żebraków i żebractwa w XVIII w.

16.10–16.30

Doc. dr. **Mantvydas VITKŪNAS** (Lietuvos karo akademija / Litewska Akademia Wojskowa)
Senosios Vilniaus kapinės? Palaidojimai Vilniuje XVIII a.
Dawne wileńskie cmentarze? Pochówki w Wilnie w XVIII w.

16.30–16.50

Dr. **Wioletta PAWLIKOWSKA** (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk / Lenkijos mokslų akademijos Istorijos institutas)
Archiwum kapituły wileńskiej w XVIII–XIX w.
Vilniaus kapitulos archyvas XVIII– XIX a.

16.50–17.50 **Diskusija / Diskusja**

18.00–19.00

Prof. dr. Valdo RAKUČIO knygos „Prieš panyrant į sutemas: Lietuva XVIII amžiuje“ pristatymas
Prezentacja książki prof. dr. Valdasa RAKUTISA „Przed zmierzchem: Litwa w XVIII wieku“

2022 m. gruodžio 2 d., penktadienis / 2 grudnia 2022, piątek

9.30–13.00 **III posėdis / III sesja**

Vilnius – „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės šviesulys“ / Wilno – „światło Wielkiego Księstwa Litewskiego“
Moderuoja / moderator doc. dr. Robertas Jurgaitis

9.30–9.50

Prof. dr hab. **Janina KAMIŃSKA** (Uniwersytet Warszawski / Varšuvos universitetas)
Wileńskie instytucje kształcenia i wychowania drugiej połowy XVIII wieku
Vilniaus mokymo ir lavinimo institucijos XVIII a. antroje pusėje

9.50–10.10

Prof. dr hab. **Mariusz AUSZ** (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie / Liublino Marii Curie-Skłodowskos universitetas)
Rola Wilna w litewskiej prowincji pijarów
Vilniaus reikšmė Lietuvos pijorų provincijai

10.10–10.30

Prof. **Ewa KULA** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach / Kelcų Jano Kochanowskio universitetas)
Wileńscy eksjezuici w służbie Komisji Edukacji Narodowej
Vilniaus eksjėzuitai Tautinės edukacinės komisijos tarnyboje

10.30–10.50 **Kavos pertrauka / Przerwa na kawę**

10.50–11.10

Dr. **Lina BALAIŠYTĖ** (Lietuvos kultūros tyrimų institutas / Instytut Badań Kultury Litwy)
Apšvietos pasaulio vaizdiniai Vilniaus teatre besibaigiant XVIII a.
Obrazy świata Oświecenia w teatrze wileńskim pod koniec XVIII w.

11.10–11.30

Dr hab. **Katarzyna BUCZEK** (Uniwersytet Warszawski / Varšuvos universitetas)
Wileńskie uroczystości szkolne na tle szkół Rzeczypospolitej czasów Komisji Edukacji Narodowej
Vilniaus mokyklinės šventės Tautinės edukacinės komisijos laikotarpiu bendrame Abiejų Tautų Respublikos kontekste

2022 12 02

11.30–12.00 Diskusija / Diskusja

12.00–13.00

Ekskursija parodoje „Nerūpestingas amžius. Vaikystė Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje“

Zwiedzanie wystawy „Beztroski wiek. Dzieciństwo w Wielkim Księstwie Litewskim“

13.00–14.30 Pietų pertrauka / Przerwa obiadowa

14.30–17.30 IV posėdis / IV sesja

Vilniaus vardai ir veidai / Imiona i twarze Wilna

Moderuoja / moderator dr. Lina Balaišytė

14.30–14.50

Dokt. **Paulina PAUL** (Uniwersytet Warszawski / Varšuvos universitetas)

Koncepcja oświeceniowego muzeum w działalności naukowej i pedagogicznej ks. Stanisława Jundziłła

Apšvietos muziejaus samprata mokslinėje ir pedagoginėje kun. Stanislovo Jundzilo veikloje

14.50–15.10

Akad. dr. (hp) **Rūta JANONIENĖ** (Vilniaus dailės akademija / Akademia Sztuk Pięknych w Wilnie)

Gimęs Ukrainoje, tapęs vilniečiu: dailininkas Konstantinas Ottosielskis (1739–1809)

Urodzony w Ukrainie, został wilnianinem: malarz Konstanty Ottosielski (1739–1809)

15.10–15.30

Dokt. **Joana VITKUTĖ** (Vilniaus dailės akademija / Akademia Sztuk Pięknych w Wilnie)

Vaiko vaizdinys Pranciškaus Smuglevičiaus kūryboje

Wizerunek dziecka w twórczości Franciszka Smuglewicza

15.30–15.50 Kavos pertrauka / Przerwa na kawę

15.50–16.10

Dr. **Auksė KALADŽINSKAITĖ** (Lietuvos kultūros tyrimų institutas / Instytut Badań Kultury Litwy)

Italų architektai XVIII a. Vilniuje: Giovanni (Jonas) Pensa

Włoscy architekci w osiemnastowiecznym Wilnie: Giovanni (Jan) Pensa

16.10–16.30

Doc. dr. **Liudas GLEMŽA** (Vytauto Didžiojo universitetas / Uniwersytet Witolda Wielkiego)

Kauno miesto ryšiai su Vilniumi XVIII amžiuje

Relacje miasta Kowna z Wilnem w XVIII wieku

16.30–17.30 Diskusija / Diskusja

Konferencijos uždarymas / Podsumowanie konferencji

Konferencijos organizacinis komitetas / Komitet organizacyjny konferencji:

Dr. **Lina Balaišytė** (Lietuvos kultūros tyrimų institutas / Instytut Badań Kultury Litwy)

Doc. dr. **Vydas Dolinskas** (Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Vilniaus universitetas/ Muzeum Narodowe – Pałac Wielkich Książąt Litewskich, Uniwersytet Wileński)

Doc. dr. **Liudas Glemža** (Vytauto Didžiojo universitetas / Uniwersytet Witolda Wielkiego)

Doc. dr. **Robertas Jurgaitis** (Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy)

Prof. dr. **Valdas Rakutis** (Lietuvos Respublikos Seimas, Klaipėdos universitetas / Sejm Republiki Litewskiej, Uniwersytet Klaipėdzki)

Dr. **Adam Stankevič** (Lietuvos istorijos institutas / Instytut Historii Litwy)

Dr. **Ramunė Šmigelskytė-Stukienė** (Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Lietuvos istorijos institutas / Muzeum Narodowe – Pałac Wielkich Książąt Litewskich, Instytut Historii Litwy), komiteto pirmininkė / Przewodnicząca Komitetu

Konferencija vyks lietuvių ir lenkų kalbomis su sinchroniniu vertimu / Konferencja będzie prowadzona w języku litewskim i polskim z tłumaczeniem symultanicznym

Kontaktai / Kontakty: xviii-amzius@gmail.com, tel. +370 684 48 885